

Gojitba Maslinâ

Gojitba je maslinâ razprostranjena u primorju dalmatinskom, više manje po svim kotarima, gdje su joj povoljne prilike podneblja, položaja i zemljišta, biva ugodno podneblje srednjeg pojasa, položaji po mogućnosti uzvisiti i svakako prisojni, a zemlja više manje, ali uvijek dovoljno vapnenasta. Ove okolnosti omogućuju produkciju maslina koje daju ulja dobra, i ako ih se dobro obradjuje, izvrstne vrste, kako se je sjajno dokazalo pri natječaju finih stolnih ulja, koji se je držao u Spljetu prošlog svibnja i gdje su naša ulja, strogo pregledana od vještačkog povjerenstva, u kome je sudjelovao prof. E. Mingioli, pravi auktoritet u pitanjima od ulja, održala pobjedu izpred glasovitih firma, koje radi prispodobe naročito su bile pozvate i iz Franzuske, i iz Italije, iz Algjera i Tunisa. Naprotiv u zagorskoj strani pokrajine radi studeni i hladnih vjetara zimskih, maslinâ u obće ne može da raste nit da uspeva dobro, izuzevši njeke krajeve zakriljene i prisojne, gdje radja plod, koji uzprkos nesavršenoj, pače primitivnoj obradbi, dava ulje ne vele mastno, slabo bojadisano a izvrstnog teka.

Može se uzeti, držeći se takodjer službene statistike, da gojitba maslina zaprema u zemlji prostor od 50.000 hektara po prilici, jer u kotarima gdje se goji maslina, po konačnim rezultatima procjene, oranice zapremaju 64.279 hektara, vinogradi 70.919 hk. a vrtovi 35.38 hk a cijenim da se može liepo držati, da je veći dio površine, koju sačinjavaju vrtovi posadjen maslinama i da masline zapremaju najmanje peti dio celog prostora koji se uprav ore, računajući polovicu celog primorja od Raba do Budve. Izključiva i intenzivna gojitba maslina nalazi se ipak samo djelomično i u skupovima pravih šuma naročito u Dubrovačkom i Makarskom kotaru, a u obće prevladjuje mješovita ili izmjenična gojitba maslina, koja je različita prama prilikama zemlje i položaja. Tako u njekim predjelima maslina ima prvenstvo pred drugim gojibama i na način da su maslinjaci dosta pravilni, kao u prije spomenutim dvama kotarima, zatim u Kotoru, na Pelješcu, u Trogiru, na Braču, Korčuli,